

- 1 | Kompetencje medialne
- 2 | Dozwolony użytek edukacyjny
- 3 | Wspieranie digitalizacji
- 4 | Przejrzystość przepływów finansowych
- 5 | Sprawiedliwy mechanizm egzekwowania praw
- 6 | Zabezpieczenie społeczne twórców

6 postulatów co do roli państwa w rozwoju kultury w latach 2015-2020

CENTRUM
CYFROWE

projekt: **polska**[®]

4 | **Zwiększenie przejrzystości przepływów finansowych generujących wynagrodzenia twórców**

Uzasadnienie

Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi (OZZ) reprezentują twórców w egzekwowaniu ich praw do utworów, jakie stworzyli. Jak wskazujemy w raporcie „Polskie Organizacje Zarządzania Zbiorowego i ich dane finansowe”, sprawozdawczość OZZ nie daje jasnych odpowiedzi na wiele pytań dotyczących ich zdrowia finansowego, ale i decyzji stojących za taką a nie inną wartością repartycji (przekazywania twórcom wynagrodzenia pobranego z rynku) w danym roku, wysokością kosztów obsługi tejże repartycji czy też co ważniejsze czasem jaki upływa od zebrania tantiem do przekazania ich twórcom.

Jeśli organizacje zbiorowego zarządzania chcą pozostać ważnym punktem odniesienia dla rekomercjalizującej się kultury i odpowiedzialnie zarządzać swoją reputacją, powinny modyfikować myślenie o swojej roli w ochronie praw autorskich. W czasach rozwoju mediów społecznościowych, elektronicznych usług płatniczych (w tym mikropłatności) znaczenie podmiotów, których głównym celem jest zbiorowe pobieranie inkaso będzie malała. Będzie to bowiem z czasem rola łatwa do zastąpienia z użyciem technologii.

Kluczowa dla przyszłości tych OZZ jest praca nad wytworzeniem przekonania społecznego, że wspieranie organizacji zbiorowego zarządu jest równoznaczne z wspieraniem twórczości jako takiej. Drogą do wytworzenia takiego przekonania jest zwiększenie transparentności przepływów znaczącego majątku jaki powierzany jest tym organizacjom. Takie możliwości stwarza im technologia, umożliwiającą też skuteczniejsze i dokładniejsze raportowanie od eksploatujących prawa autorskie.

Propozycja wdrożenia postulatu

Resort kultury powinien być gospodarzem procesu, który będzie miał na celu: i) zreformowanie systemu raportowania przepływów przez OZZ uwzględniającego specyfikę tych organizacji, ii) stworzenie systemu rozliczeń opartego o nowe technologie, który pozwoli OZZ skutecznie pozyskiwać inkaso z rynku z jednej strony, a z drugiej szybciej przekazywać wynagrodzenie twórcom.

System ten powinien zostać zaprojektowany przy udziale wszystkich zainteresowanych stron: OZZ, przedstawicieli podmiotów eksploatujących prawa autorskie ale także użytkowników końcowych. Powinien umożliwiać standaryzację systemu zliczania należności i przypisywania ich do konkretnych eksploatowanych utworów, a w rezultacie do konkretnych uprawnionych.

Wydaje się, że stworzenie takiego systemu powinno leżeć w obszarze samoregulacji sektora, ponieważ służy interesowi wszystkich jego uczestników. Jednak rola Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w prowadzeniu procesu pomiędzy różnymi interesariuszami jest niezwykle ważna, ponieważ pozwoli to na dyskusję na neutralnym gruncie i wypracowanie rozwiązań godzących potrzeby i interesy różnych stron.

Informacje dodatkowe

Centrum Cyfrowe to *think-and-do tank* zajmujący się wpływem nowych technologii na społeczeństwo. Analizujemy w jaki sposób obywatele i instytucje realizują swój osobisty i profesjonalny potencjał wykorzystując do tego ICT. Prowadzimy badania jakościowe, modelujemy rozwiązania prawne i rekomendacje dla polityk publicznych, tworzymy narzędziowniki oraz metodologie pracy z treściami cyfrowymi. W pracy z partnerami i w rzecznictwie kierujemy się filozofią otwartości. Wypracowując lepsze dopasowanie prawa do nowej rzeczywistości i prowadząc instytucje tam, gdzie są ich użytkownicy, przetączamy społeczeństwo na cyfrowe.

kontakt:

Marcin Serafin, szef działu polityk publicznych mserafin@centrumcyfrowe.pl

autorzy:

Anna Mazgal, Alek Tarkowski, Marcin Serafin

data opracowania:

14 sierpnia 2015

Informacja o licencji

Dokument jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska, pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów i Centrum Cyfrowego Projekt: Polska. Pełna treść licencji jest dostępna na stronie creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl. Zezwala się na dowolne wykorzystywanie treści publikacji pod warunkiem wskazania autorów oraz podania informacji o licencji.

Przypisy

ⁱ Strycharz, Jan; Maźnica, Łukasz; Mazgal, Anna; „Polskie Organizacje Zarządzania Zbiorowego i ich dane finansowe”, Centrum Cyfrowe 2015, <http://centrumcyfrowe.pl/czytelnia/polskie-organizacje-zarządzania-zbiorowego-i-ich-dane-finansowe/> (dostęp w dniu 12.08.2015)